

TÁROGATÓ.

VEGYES TARTALMU LAP,

a gazdasági egyesület, vidéki- és városi nőegylet s a Szamos-Tisza hát közlönye.

Megjelenik:
Hetente egyszer Kedden.

Szerkesztői iroda:

Kiadó-hivatal

hová a hirdetések és előfizetési pénzek utasítandók: templom-utca 548 sz.

Előfizetési feltételek:

Helyben egész évre 4 fl. fél évre 2 fl. Házhoz hordva, vagy vidékre postán, egész évre 4 fl. 50 kr., fél évre 2 fl. 25 kr.

Egyes szám ára: 10 ujkr.

Egyed. Márton
felelős szerkesztő s kiadó.

Hirdetések ára:

hasábos gármondor egyszeri hirdetésnél csak 6 kr. kétszeremél 5 kr.

Bélyegdíj minden beigtatásért 30 kr.

A nyilttérben a háromhasábos gármondor beigtatási díja 20 kr.

I.

KÖRÖZVÉNYEK

a megyei hatóságtól.

1865/1865

Folyó évi február 14-ről 2003. szám alatt kelt kegyes királyi udvari rendelvény szerint, a jövő 1865. tanév kezdetével, a hadfi intézeteket és esetlegesen a katonai akadémiákat illető, és pedig Szabolcs, Bihar, Zemplén, Torna és Ugoosamegye ajánlati jogával egybekötött egy-egy s így összesen 5 Butter grófféle és 8 ludoviceumi alapítványi hely, továbbá a katonai nevelő intézetekben és század iskolákban 7 ludoviceumi alapítványi hely fog bekövetkezni.

Ennek folytán ezen alapítványi helyekre, a pályázat folyó évi május 20-ig ezenel megnyitattik.

Az illető kérvények ezen határnapig bezárólag, és pedig a ludoviceumi alapítványi helyeket illetőleg, közvetlenül a nmtságu magyar kir. Helytartótanácsnál, a Buttler grófféle alapítványi helyek elnyerése végett pedig, az ajánlati joggal felruházott Szabolcs, Bihar, Zemplén, Torna és Ugoosa vármegyéknel nyújtandók be.

A fenn kitett határnapon túl, akár a nmtságu magyar kir. Kormányzóknél, akár a nevezett megyéknel benyújtott folyamodványok figyelembe nem vétethetnek. Szintén figyelmen kívül hagyatnak a hiányosan felszerelt folyamodványok, mívégből az alább következő felszerelési kellékei hozatnak köz tudomásra, mindezek előtt megjegyeztetik azonban, hogy:

A katonai alnevelő háznak 1-ső tanfolyamába lépni akaró ifjaknál, szabályszerűleg a 7—8 év közötti életkor van leírva.

Magasabb tanfolyamba való felvételnél, az elemi tantárgyakból nyert megfelelő oktatás kívántatik, hogy azonban a 4-ik tanfolyambai felvétel eszközölthessék, az elemi iskola 2-ik osztályából, jó sikerrel lett kilépés elégségsnek találattik.

Valamely felső növelde 1-ső évi tanfolyamabai felvételre, a 11. és 12. év közti életkor van előírva.

Felső növelde 1-ső évi tanfolyambai felvételre megkivántatik, hogy az illető pályázó, az elemi iskola 3. osztályát jó sikerrel végezte legyen el.

Hadfi intézet 1-ső évi tanfolyamabai felvételre, az elemi tanoda 4-dik osztályának hasonló sikerrel lett bevégezte szükségeltetik.

Ha jelöltek, vagy pályázók, tekintettel életkorukra, valamely felső növelde, vagy hadfi intézet magasabb tanfolyamába ohajtának felvételnél, ezektől megfelelő bővebb képzettség (előmeret) szükségeltetik, és pedig oly kép, hogy:

a) A hadfi intézet 2-ik évi tanfolyamába felvételhez, valamely algymnásium, vagy alreál tanoda 1-ső osztályának jó sikerrel lett végzése kivántatik, a 3-ik vagy 4-ik tanfolyamba ohajtott felvételhez pedig, ama tan-

tárgyak ösmerete követeltetik, melyek az algymnásium, vagy alreál tanodák 2-ik és illetőleg 3-ik osztályaira nézve előírvaik.

b) A felső nevelő házakba leendő felvételre, az ismereti kívánalmak esekélyebbek, s ez okból, ezen intézetek utolsó évi tanfolyamukra oly ifjak is felvétethetnek, kik az elemi tanoda 4 ik osztályát tökéletesen megfelelő sikerrel végezték el.

A század iskolákba és a katonai akadémiákba, és pedig kizárólag csak az első évi tanfolyamba 15 és 16 éves életkor közt álló ifjak vétethetnek fel.

Század iskolákba felvételre, valamely algymnásium, vagy alreál tanoda 2-ik osztályának kedvező sikerrel lett elvégzése szükségeltetik.

Ellenben katonai akadémiákbai belépésre, a francia nyelvben lévő némi jártasság mellett, valamely főgymnásium, vagy főreál tanoda első osztályának, vagy legalább az algymnásium vagy alreál tanoda minden osztályának kitünő sikerrel lett bevégzése, vagyis a polgári tanintézetekbeni sokszoros előhaladás következtében, magától a dolog természetéből folyólag megkivántató slőismeret van feltételül szabva.

Jelenleg ugyan a hadfi intézetek és katonai akadémiák öszvefüggő egészet képeznek, mindazonáltal megengedhető, hogy magán nevelésben részesült növendékek is katonai akadémiákba léphessenek.

Azok felvételnél, kik a fennebb előirt kort egy, vagy két évvel már meghaladták, csak akkor remélhető, ha az illető évfolyamra előirt ösmeretekkel már bírnak, s ha ezen évfolyamban meghatározott növendékek létszámuk még elérve ninesen.

A század iskolák és tiszt neveldekbe (akadémiák) felvételnél kívánók, a főnevelő, illetőleg hadfiintézetekben előforduló tantárgyakból külön vizsgát tartoznak tenni.

A folyamodványoknak következő okmányokkal kell felszerelve lenni:

1-ör. A felvételnél kívánt ifju keresztlevelével.

2-ör. Egy tudori ranggal bíró (doktor medicinae) katonaorvos által kiadott bizonyítvány, a pályázó egészségi és növé-i állapotáról és testi kifejlődéséről.

3-ör. Ugyanannak himlővel lett beoltását igazoló bizonyítvánnyal.

4-er. Az illető hadkiegészítő parancsnokság által, a pályázónak magassági mértékéről kiállítandó bizonyítvánnyal.

5-ör. Ugyanannak iskolai bizonyítványával, mégpedig a folyamodvány beadását közvetlenül megelőzőtt félévéről, tehát jelen esetben 1865. első feléről.

6-ör. A németnyelvbeni jártasságról szóló hiteles bizonyítvánnyal.

7-er. Hatósági bizonyítvány, valjon a pályázó ifjunak hány s mily koru s mily állapotu testvére van, s valjon ninesen-e ezek között már egyik, és mily más közalapítvány, vagy ösztöndíj élvezetében.

8-ör hatóságilag s az illető lelkész ál-

tal is megerősített községi bizonyítvánnyal, a szülők, vagy pályázó nyomasztó anyagi állapota felől.

9-er. A szülők, vagy gyámok az iránti nyilatkozatával, miszerint ők, az alapítványi hely elnyerése esetében, az adományozott ifjunak, az illető intézetbe szállítására megkivántató költségeket viselni fogják.

A Buttler féle alapítványoknak Szabolcs Bihar, Zemplén, Torna és Ugoosamegyékben született s oda illetőségű, a ludoviceumi helyekre azonban, magyarországból s magyar szüléktől származó gyámolításra szorult ifjak pályázhatnak, legyenek azok bár mily rangu, és az elősmert vallás felekezethez tartozó érdemes honpolgárok, tisztviselők, vagy katonák gyermekei.

Miis a nmtságu m. kir. Helytartótanács folyó évi február 24-ről 15705 sz. a. kelt intézvénye folytán ezenel közhírré tétetik. Szatmártt, 1865. márt. 18.

1134/1864

Mínthogy a f. hó 3-án 1011. sz. alatt kibocsátott hirdetményben, a zsadányi Homoród vizen lévő hid elkészítésére vonatkozó árlejtési hirdetmény idő rövidsége miatt kellő módon közzé nem tétethetett, annak eszközzésére f. év april hó 7-ik napjának reggeli 9 órája njobban kítűzetik, az árlejtési feltételek következők: melyek alatt a Zsadány községben, a Homoród vizen lévő elavult hid újbóli elkészítésére árlejtés utján f. év april 7-én vállalkozóknak át adatni fog.

1-ör. A Homoród vizen Zsadány községben lévő elavult hid, a vállalkozó által elbontandó, és a kész tervezet szerint az árlejtés befejeztével t. Szerdahelyi Károly krasznaközi járás 2-ik kerületi szolgabíró ur és a vállalkozó közt megkötendő szerződésben meghatározott időre, teljesen és kifogástalanul elkészítettendő.

2-ör. A vállalkozó rendelkezése alá fogván a tervek megfelelő költségirányzatban körülirt mennyiségű, hosszu és vastagságu kifaragatlan fák adatni, azokat Zsadány községben az általa kijelölendő helyen, felelőséggel járó számadásába át veendi. Kéznapján a mennyi szükségkép kivántatik, Vetés és Zsadány községek által fog kiszolgáltatatni.

3-ör. Míután a költségirányzat szerint, a hidhoz szükségelt vas anyagok vállalkozó által saját felelőségére és költségén szerzendők be, és azokra 82 ft. 26 kr. az összes munkabérre nézve pedig 408 ft. 40 kr. és így ö-szesen 490 ft. 66 kr. van számítva. Az árlejtés 490 ft. 66 krron veszi kezdetét, miért is az árlejtésben résztvevők, kötelesek előzőleg 10% bántat pénzt az árlejtést vezető t. Szerdahelyi Károly szolgabíró ur kezikez lefizetni; a vállalkozó bá atpénze minden eshetőség fedezésül megtartatván, csak akkor fog visszafizettetni, míután a hid tökéletesen elkészülve, a t. megyei építészeti hivatal által jóváhagyva, elfogadva lesz.

Az árlejtésben résztvevők többi bánatpénze, az eljárás befejeztével vissza adatik.

4-er. A vállalkozó kötelezi magát a szobanforgó hidat a tervezet szerint és a kitűzött időre pontosan és kifogástalanul elkészíteni, és pedig oly nyilvános hozzáadással, hogy ha kötelezettségének bármi tekintetben teljesen és tökéletesen eleget nem tenne, úgy bánatpénzét, mint a részére az árlejtés alkalmával és annak alapján kötött szerződésben megállapított fizetés utolsó részletét, a hid elkészítés költségével terhelt községek javára elveszti, és azonfelül vállalkozó veszályára és költségére fog a kérdelt hid, a tervezet szerint teljesen és tökéletesen elkészíttetni, miért a vállalkozó az ez ügyből származható peres kérdést érdeklőleg jogot ad Vetés, Zsadány, T.-Terebes, Piskárkus és Gilvác község az időszerinti bírának egyetemlegesen, vagy külön egynek, bár melyiknek a többiek nevében is, bár mely szabadon választandó bíróság előtt vállalkozót sommás szóperbe fogni, és az ítéletet végrehajtani.

5-ör. Viszont Vetés, Zsadány, T.-Terebes, Piskárkus és Gilvác községek ez időszerinti bírái a község helyett, és azt terhelőleg egy a másikért jót állva kötelezendik magukat, a vállalkozónak a szerződés szerűleg megállapítandó bérét készpénzben kifogástalanul, ellenükbe közigazgatási uton hozandó határozat, és végrehajtás terhe alatt három egyforma részletben megfizetni. És pedig az első egyharmadrészt folyó évi ápril hó 15 ik napján, s illetőleg ezen naptól fogva törtéendő munkakérdés idejében; a 2-ik egyharmadrészt folyó évi július hó 1-ső napján, s az utolsó harmadrészt ha csak a 4-ik pontban kiirt feltételek elő nem állanak, azon napon fizetendik le, melyen a megyei t. építészeti hivatal által, az elkészült hid kifogástalanul el fog adatni, és a járási hatóság által át vétetni fog.

Miis ezennel közhírné tételik.
Szatmártt, márt. 23. 1865.

FELHIVÁS.

A Máramaros ins. segély. bizottmány ezer köből tengeri bevásárlásával lévén megbizva, mély tisztelettel kérem fel azon t. term. birtokos arakat. kiknek jó száraz eladó tengeriek van, hogy Szigeten lakó t. Móricz Károly ural az ár megszabása s elszállítás iránt tegyék magokat érintkezésbe.
Szatmártt, apr. 1. 1865.

Gyene Károly,
mint a Szat. megyei Gazd. Egylet közp. ins. segély. biz. Elnöke.

Viszhang a malmok használatáról.

Az 1863-ik évi „Tárogató“ több számaiban megpendített hengermalom fölállításáról indítványozva olvastam, hogy mily hasznos és czélszerű lenne egy hengermalom Szatmáron; így a szatmári nép ne lenne kénytelen a lassan forgó Szamos vizi, és a méreg drága szárazmalmokra szorulni. Valóban ohajtandó volna, ha az indítványozott

műmalomra egy részvény társulat alakulna, és mielőbb vállalata által az annyira ohajtott czélhoz vezethetné a városunkban sokszor kenyérliszt dolgában szűkölködő lakosságot. De úgy látszik, hogy az ohajtva várt indítványozott terv, részvény vállalkozók hiányában lévén, nem valósulhat; igaz ugyan, hogy első pillanatra egy hengermalom felállításának költsége elrettehet mindenkit oly válatattól, melynek létrehozása — ha csak egy 6 kerékű hengermalmot veszünk is fel — mely körülbelül 19—20 ezer forintba kerülne, még kilátás sem bizatná az alakulandó részvényeseket arról, hogy a legmegfelelőbb költség fedezése mellett is fentállhasson, mivel ha akadna is társulat, meg lenne-e győződve számításában arról, hogy elegendő őrlet, vesőt, vagy lisztért buza kieseréltöt kaphatna, és ha az hiányzana, akkor csak tengve-lengve folytathatná a gyár működését, és így mindezeket fontolóra véve, a mostani jelen pénzüklüli világban, nem igen lenne kedve valakinek pénzét bizonytalan ízletbe belefektetni.

Hancem volna egy más, bizonyosabb nemű gőzerőre állított mozgony, mely a közöskívánatnak inkább megfelelné, és ez volna a Clayton Schuttleworth angolféle gőzerőre készült cséplőgép, ezen gépet csak azért hozom figyelmébe a közönségnek, minthogy jól tudván, hogy mennyire megvan szorulva olykor aratás után a szatmári földmivelő osztály, nyomtatók és cséplők dolgában annyira, hogy azok hiánya miatt kénytelen sokszor learatott terményét, vagy méregdrága áron, azaz a természettedén, nyolczadán is kinyomtatattani; vagy pedig kénytelen jövő tavaszig is — ha őszszel esős idők állanak be — kint osztagokban, az egerek pusztításának, és az idő viszontagságai emésztésére fentartani; csak már az által is mennyi kárt kénytelen szenvedni az illető tulajdonos, sokszor még akkor sem bizonyos, hogy kaphat-e nyomtatót, vagy cséplőt.

No de mindezen fenforogható bajok elháritathók a fenemlített gőzerőmű által mozgásba hozó cséplőgép által, ha p. o. annak megszerzésére egy részvénytársulat alakulna oly móddal, hogy a cséplőgép mellé, még egy duplaköví malmot is szerkesztene, hogy a végzett cséplés után a közönség részére, a legjobb kenyérlisztet őrlené.

Az ily szerkezetű gőzerőműre készített cséplőgépet meglehet szerezni a pesti ügynökségnél körülbelül debreczenig szállítva 6000 o. é. forintért, a gőzerőmű, valamint a cséplőgép is tengellyel, kerekkel van el látva, és ugyanannak Debreczenből való szállítása Szatmárig, körülbelül belekerül 400 o. é. forintba, de meglehet kevesebbe is, tehát eddig 6400 fiba. Már most helyben kell a gőzerőműnek fedeles épület a malomházzal együtt, és szükséges hajtó kerekkel, 4 kövel, állással, szóval egész készítményért a szakértő mesteremberekkel együttvéve költség 600 ft.; összes ára lenne 7000 ft.

Mármost vegyük számításba annak keresetét, p. o. kiesépelne naponkint 200 kereszt búzát, tehát 100 nap alatt kiesépelne

20000 kereszt szalmás életet, keresztjét csak 10 krral számítva, lenne keresete 2000 ft. 200 napig őrne, és minden 24 órában 48 köblöt, megörlené köblét szinte 40 krral számítva és vámot 16 itezét minden köből után, tenne készpénzben 10560 köből után 40 krral számítva 4224 ft. Vám részben pedig behozna 1173 köblöt, köblét 4 fital számítva, tenne 4622 ftot. Azon felül malomporért 75 köbőlért 4 fital 300 ft. Öszves jövedelme lenne 9146 ft.

Lássuk már most a kiadást:

Egy állandó gépész évi fizetése, szabad lakán kívül 600 ft. A cséplésnél és őrlésnél állandó fűtő s fűfűrészelő fizetése 160 ft. Egy állandó molnár fizetése egy évre 300 ft. A cséplésnél egy felügyelő gazda fizetése 100 napra 100 ft. Egy vízfordó fizetése 1 évre 160 ft. A cséplőn felül 2 étető, naponta 80 krral 100 napra 160 ft. Azután két adogató, 2 kévelányó, 1 rozstaaly és polyva tovább toló, a z-áknál egy a szalma félre rakására, tehát 4 ember bére naponkint 80 krral számítva 100 napra leszen 880 ft. Egy felügyelői segéd a cséplésnél naponta 80 kral 100 napra 80 ft. Így a cséplőgéphez kell 14 napszamos naponkint, a gépész fűtő és vízfordón kívül, ezekkel 17 ember.

Mármost 320 öl fiért a kazán alá 120 napra 4 ft. 40 krral számítva 1408 ft A gőzerőmű igazítására, olajozására évenkint 300 ft. A malomszerkezet igazítására évenkint 150 ft. Jövedelem adó fizetésére 200 ft. Még azonfelül naponkint 28 akó viz szállítására 100 napra a cséplésnél 3 forintjával 300 ft. Egy kezelőnek évi fizetése 700 ft. Előre nem tudható szükségekre 100 ft. A kiadás lenne öszvesen 5598 ft. Ezt levonva az öszveszámított 9146 ft. jövedelemből, maradna tisztajövedelem 3548 ft.

Megjegyzendő még az is, hogy a gőzerőműmalom lisztje sokkal eredményesebb, mint akármely vízi, vagy szárazmalmomé.

HELYBELI HIREK.

* Biztos tudomásunk szerint, a városi Lövész-társulat évi rendes tisztújító közgyűlését f. hó 9-én d. u. 3 órakor tartandja. Hisszük, hogy az általános pártolásban álló társulat e gyűlésétől nem fogják magokat a t. részvényesek visszatartani, a mennyiben egyik szép jogukat, a tisztválasztást gyakorolhatják.

— Múltó 28-án a nőegylet javára „Az aradi vérszemű történeti dráma, helybeli színészeink által igen szép számu közönség előtt adatott, Homokainé mély érzést tanusító játékát több gyenge szívűek megkönyezték. A keményszívű műkedvelő tagok pedig a szép játékot ugyan hidegen fogadták, azonban a beteg király alatt szétmálott fautaljuk látása forró könnyeket facsart szemekből.

— Állandó hidtervünk meghírlására, illetőleg szükségeseiben ujtervezet készítésére mint tudjuk: Kiszele Károly, Győry Károly, Szegedi Imre, Boros Bálint és Gyene Károly urak, közelebbi községtanács gyűlésünkben szakértőkül kinevezettek.

— Az ugarlegelő használatnak szabályozása községtanácsunk által legközelebb felvétellett. Az eddigi sem helyi viszonyainkkal, sem az igazsággal össze nem egyezhető avult szabályok helyett ugy is régi ohajtásunk már, egy igényeinknek inkább megfelelő szabályzat létesítése.

TÁRCA.

A VÁROSLIGETBEN.

Az utósó levél az én ölembé hullt
Az ágról mely alatt te ültél kedvesem,
Most meg a legelső levél fakadását,
Olyan ábrándszerű örömeik közt lesem.

Képzetelem ismét oda rajzol alá
Látom ajakidon azt a szelid mosolyt,
Melytől ez a bokor hamarabb kiszöldül
S öszszel is oly soká vidám leveles volt.

Rajta a gyöngye ág, mely ép feléd hajolt
Megnőtt; kinyújtotta karjait utánad
A levél legzöldebb, legfényesebb azon
S ha most oda ülnél megcsókolná vállad.

A fuvalom is mely enyelegve játszott
Ruhád fodra közt s a törött szegélyen
Csintalan szeszéllyel, hogy illatos ajka
Picziny lábaidhoz csak ütökben érjen.

Elhagyta érted a szerelem bőleseit
Örökös tavaszát a fényes keletet
S bágyadt epedés közt szelid önjöngéssel
Susog, öleli az ott maradt porszemet.

Helyeden hol ültél ott lebeg a varázs
Ringatja lelkeket rejtelmes nyomása
Egy tündér világba hol csak téged látlak
Szívem fájó üve tiltott menyországá.

Kosutány Geiza.

GYERMEKKORI ISMERETSÉG.

Töredék egy barátom naplójából.

Isten hozzád eltűnt rózsá pálya,
Isten hozzád elsírt nyugalom...

Szállj homályba s hunj el fátyolodnak
Ejében bús emlékezet....

Kölesey.

Két éve mult, hogy sirba tevék őt, az
önzetlen hű barátot. Két éve, hogy nyugvó
hamvai felett egyszerű sírhalom emelkedik;
szerető szívet, önzetlen kebelt és mennyi reményt
temet e kis gödör.

Boldog volt mert szeretett; azt hívé, hogy
szeretteit; s midőn felébredt, látva a valót,
lassan hervadt, míg a sír el nem temeté
meghiusult reményeivel, szenvedéseivel.

Csalódásának legfájdalmasabb részét

tüntetett elő e kis töredék, mit emlékül hagyott nekem, tanításul jövőmre, igaz az mit reszkető keze utoljára írt, én ismerém őt, jó barátom volt.

„Eltűnt a boldogság képe, elveszett a remény, óh bár feledhetném őt...”

Mily szép volt a boldogság gondolatja, mily édes a jövő reménye. Már vége mindennek.

A seb talán beheged mit a csábítás titott keblemen, de a nemtelen rágalom, mellyel szerettemet akará meggyilkolni az, ki azt észlelte, ez örökké égő fájdalmat szerzett számomra.

Őn hibáját akará reám tolni, saját feledékenységét akará palástolni az alaptalan rágalommal.

Mindent inkább, de ezt nem reménylém soha...”

Itt megszakadt a napló, olvashatlan lett az írat, tovább a fent kitett czim és jelige után következett:

Szatmáron 1862. év sept. 8.

Csalódtam a lényben, kit szerettem; ki boldogságot ígér, az foszta meg hitemtől; ki nek szüzi keblén fáradalmam után édes nyugtot remélt, az vette el nyugalmasomat.

Azt mondják, a gyermekkorban ültetődik el a meg, mely az önzetlen szerelem rózsája táját, a tiszta szerelmet alkotja.

A játszi gyermekkorban fogamzik meg az igaz szerelem kis virága, mit az ifju ápol, melynek a férfi élvezi gyümölcsét.

Csak a gyermekkori szeretet, igaz önzetlen Ezt mondják sokan.

Mások futólagos szenvedélynek nevezik, mely állandó nem lehet, az ember alkotta változékonyságánál fogva sem.

Muló gyönyört, mely életet ál, csalódást nem hisznek, s így nem csalódhatnak.

Önzésre alapítják mások az érzetet, mely érdekből támad, és ha az érdek változik, elenyészik az érzelme, hisz megszünt az ok, mely miatt az okozat létezett.

Melyik igaz a sok közül?

Egyikre példát itt, másikra ott, harmadikra leggyakrabban lelünk mindenütt.

Volt, van és lesz példa mindenikre, hisz a világ folyása ugy hozza magával, de olyan, milyet én megérttem, olyat legalább én — bár nem keveset olvasék — még soha sem olvastam, soha sem hallottam.

Az anya édes leányának őrangyala, pótol mindent, barátnét, társalkodónét, a gondos őrszelmet, mely az élet pályán vezeti a kisded gyermekortól, a bölesőtől az oltárig.

A leány édes anyjában leli föl mindenét, előtte nincs titka, fölfedi az érzelmét, mely boldogíthat, de kétségbe is ejthet.

Az anyát leányának nem pótolhatja senki, legjobban ismeri az őt, hisz saját vére, önvérével táplálá, saját keble alatt hordá, ki ismerné jobban leányát mint az anya, kihez volna bizalmas a nő, ha nem anyjához.

Milyen volt ő, milyen anyja?

Ő, mint Hugó nyomorultjaiban, midőn Marius felfedezi elveszettnek vélt kedvesét, midőn mondja, őt látta, kérdezi: tudjátok mit tesz ez az ő.

Ő volt nekem mindenem, boldogságom, örömöm, reményem, mily boldog voltam mert hittem, hogy szeret.

Szép holdas est volt midőn vállamra hajtva fejét, elmerengtünk a szép csillagos égbolton szemlélve, mint hull le egyik vagy másik, hosszú aranyutat hagyva maga után.

Ha lehullt egy, egyszerre fölkiáltottunk. A rege azt mondja, mit ilyenkor kíván az ember, teljesülni fog.

Az én ohajom volt, hogy boldoggá tehessem, akkor ő is azt mondá; szünet érzelmével pedig bolondd akart tenni.

A rege meghiusult, én nem tehetem boldoggá, most látom, nem is tehettem volna.

Ő sem érte el célját, mert egy jó barát elvonta a fátyolt szememről, hogy lássak, és ismerjem őt igazán.

Lehullt az áleza, mely oly szép lett volna valódi arcznak; pillanatnyi volt a boldogság, melyet örökké tartónak véltem.

Gyermekortól szerettem őt, tisztán szepöltenül... Ő mutatá, hogy szeret.

Az édes remény édent alkotott elmémben; ő poklott idézett elő keblemben.

Én a jövő édenéért küzdöttem... Ő pillanatnyi örömeért feledt.

Én szentül megörzém keblem virágát... Ő kitépte azt s a gyomot táplálá.

Remény és csalódás, miért kell neked együtt járnod?!

Mily édes volt az; mily keserű ez?! Fájdalmas a seb, melyet a csalódás ejtett keblemen; de nyugodt vagyok, öntudatom nem vádol, tisztán állok meg a világ előtt. Ő legyen boldog, de ha van szíve, mely kebleben dobog s érez, akkor boldogságához örök feledés kell... Boldog lesz, mert feledni tud.

A világ azt mondá, mi elválaszthatlanok vagyunk.

Én is ezt gondolám, s e tudat boldogított. Ő játéknak gondolá az egészet, a játék tárgyat pedig változtatni kell.

Édes anyja mondá: „az csak gyermek-kori ismeretség volt.”

Óh anya te ismered legjobban leányod szívét... Igaz-e az mit mondál?

Volt idő, midőn én még nem is remélttem, s az édes anya a jövőről beszélt, mely leányával összeköt.

Azon anya volt ez, ki midőn közelgett a cél, felbontá a viszonyt... Igaz, hisz csak gyermek-kori ismeretség volt.

Oh bár annak gondoltam volna én is, ugy most feledhetném. Fáj, nagyon fáj e nevezet, de jó utmutató jövőmre.

Én tiszta vagyok... Ő legyen boldog..

Adja az ég, hogy a gyermek-kori ismeretség sohase szerezzon, csak komor órát sem számotokra... Oh nem, hisz az nem is lehet, ezen csak nevetni kell, hisz gyermek-kori ismeretség volt.

Csak két hava, hogy megszünt az, mi az előtt boldogított... oly rég... nagyon régen lehetett az, hisz már gyermek nem vagyok... ő sem az.

Két hó előtt még gyermek valék, ki nem gondol semmivel, csak az édes jelennek, játékaiknak örvend.

Játékból levelet írtunk egymásnak... gyermeki ajkainkkal szeretetet, híséget fogadtunk... csupa játékból még a jövőre is gondoltunk leveleinkben, hogy lesz majd, ha viszont látjuk egymást... csupa játékból az édes anya sem roszallá e kis mulatságot még két hó előtt sem... Igaz, az nagyon régen lehetett, akkor még gyermek voltam, most már nem vagyok... ő sem az.

Oh gyermek-kori ismeretség bár nyomtalanul vesznél el nálam is, mint ő nálla. De nem, nem, maradj meg intő jelként nekem.

Köszönöm neki, hogy megmondá egy ösmerősének, hogy „vége mindennek.”

Köszönöm az anyának, hogy nevet adott az érzelmelem.

Én szeplőtelen szerelemnek gondolám, és csalódtam.

Ő gyermek-kori ismeretségnek nevezé, és szerintök igaza volt.

Feledés gyógyíts meg engem, s add, hogy e gyermek-kori ismeretség egészen feledhessem.

Ő legyen boldog, ne adja az ég, hogy a három csillaghoz, mely oly szépen fényelt az égen, melyet ő közelről ohajtott látni, egy negyedik jöjjön, mert az kereszt és őszinte kíváratom még most is az, ne legyen ez neki soha.

Itt bevégeződött a napló, kevés idő mulva bevégeződött élete is.

Sokat szenvedett, a világ nem érté meg, azért ment odafel hol megértik őt, s boldogságot nyujt számára az Ég.

Ecsedy Gyula.

HA MADÁR LENNÉK...

Ha madár lennék, sohajtek egykoron, Madár ha lehetnék. Mily dicső gondolat; Föl járnám e világ minden rejtékét, Föl a hegyen, völgyön, a sötét föld alatt.

Ha madár lennék... Nem, azt nem tenném én, Mit érdekelne hegy és völgy engemet?... Repülnék gyorsan, miként a gondolat, El vinném hozzád forró szerelmemet.

Dobogó szümré ölelné át karom, Felragyogna lehullt szép remény csillagom... Mosolyg a remény, kezemben már botom, Vándor madár vagyok én életutamon... Eder György.

HIRDETÉSEK.

Arverési hirdetmény.

Néhai Pongrácz Károlyné Illosvay Franciska esodtömegéhez tartozó, a tatárfalusi 18 sz. a. tjkönyben 50 hsz. alatt álló, 420 fura becsült udvartelekek, nyilvános árverés útján eladása Szatmármegye törvényszéke által 1863 sz. a. elrendeltetvén, ezen árverés foganatosítása végett Tatárfalvára kitüzetek 1863. évi május 27-ik és június 26-ik napjai azon értesítéssel, hogy az utóbbi határnapon az árverés alá becsátott telek, a becsáron alul is el fog adatni. Az árverési feltételek alantírottnál bár mikor megtekinthetők. Szatmártt, 1863. márt. 22.

Böszörményi Károly, kiküldött esodválasztmányi tag. 479/1863 P.

Hirdetmény.

Szatmármegye pol. tszéke által közhírré tétetik, hogy az endrédi ref. egyháznak endrédi 43. t. j. k. sz. 2651 ft. 54 kr-ra becsült 55 hold és 95 négyszög ölynyi birtoka, Nonn Jánosnak 660 ft. tőke követelése, járuléka, és a perköléség ere-

jég, birólag el fog árverettni, az árverésre határidőül 1. évi május 10. és szükség esetben június 10. d. e. 10 órája a helyszíne tüzetett ki, a második árverésen a birtok becsáron alól is el fog adatni, az árverési feltételek Nagy Elek főszolgabiró unánál, ki az árverés foganatosításával megbizva van, megtekinthetők. Szatmármegye pitzékének Szatmáron 1863. évi márt. 11. tartott üléséből.

Kovács Lajos, tszéki h. elnök. Gaecályi Lajos, m. aljegyső.

1-5

Hirdetmény.

A Néhai Szeőke Zsigmond és neje Ráthonyi Petronella esodtömegéhez tartozó ugocsamegyei Halmi birtok, mely áll egytagba lévő 150 holdnyi részint szántó, részint kaszálló földből, két holdnyi foglár és egy belső házas telekből, melynek együttevé becsára 5294 ft. és a bábonyi 100 holdnyi leginkább erdőföld, mely 1152 ft. 50 kr-ra van értékesítve, a esodválasztmány évi május 29-én Halmiba, május 30-án

Bábonyon tartandó első árverési határnapon a becsáron és azonfelül, ugyanez évi június 26-án Halmiba, június 27-én Bábonyon tartandó második árverési határnapon a becsáron alól is el fognak adatni. Az árverési feltételek Ugocsamegyébe Nagyszöllösön Fejér Endre törvényes biznyságul kiküldött központi törvénykezesi főszolgabiró unánál és Szeőke Balint unánál, Szatmármegyében pedig Szatmáron Kollonai Soma esodválasztmányi tagnál és Madarasi János tömeggondnok unánál megtekinthetők. Szatmártt, 1863. april 28.

A esodválasztmány.

85/1863 sz.

Arverési hirdetmény.

Szatmármegye telekkönyvi törvényszéke részéről ezennel közhírré tétetik, mikép a végrehajtási árverés kir. kincstár mint felperes részére, ennek 2148 ftnyi és 9 1/2 krnyi követelése, s a törvényes járulékok erejéig Gottlieb Mues és neje Markovics Josefá alperesek ellen, ezeknek Apa községi 129 sz. tjkönyvben A. I. 1. 7. 181 házszám és t. 1. 155 házszám alatt ne-

vére bejegyzett birtokaira, melyek egy 3 hold 120 □ öl kiterjedésű beltelekből, lak és gazdasági mellék épületekből s egy másik 1200 □ öl kiterjedésű beltelekből, ezen létező szeszgyári épületből, szgyári felszerelési eszközökből, 94 hold szántó s kaszálló földből s 75 hold erdőből állanak, s összesen 17,864 fura becsültettek, elrendeltetvén: árverési határidőül az 1863. évi május hó 4-ik, és szükség esetén 1863. évi június hó 8-ik napjának d. e. 9 órája a helyszíne tüzetett ki; melyre vonni szándékozók oly kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az árverési feltételeket alólirt törvényszék-nél, és a végrehajtással megbizott Cseh János főszolgabirónál bármikor megtekinthetik, s hogy a kérdéses birtok, a mennyiben az első árverés alkalmával becsértéken vagy azon felül el nem adathatnék, a második árverésen a legfőbbbet igézőre azon alul is le fog ütteni.

Szatmármegye telekkönyvi törvényszékének 1863. évi február hó 9-ik napján Szatmártt tartott üléséből.

Szatmáry, telekk. kiadó.

5-5

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy egy évi segédi működésem után helyben megtelepedvén, jelenleg szoba-festési működésemet saját önállólag folytatni fogom, melynél fogva bátor vagyok a n. é. közönség pártfogását kérni, biztosítva azt a legízletesebb festézetem, valamint jutányos és pontos eljárásom által kiérdemelni. — Szatmárt, mártius hó 1865.

Maasz Henrich,
Lakása: Nagyujteleza 299. szám. 3-3 szobafestő.

608/1864 tk.
Hirdetmény.
Fodor József és neje Kozma Zsuzsána szatmári lakosoknak, a szatmárvárosi 50 sz. tjkben 474 sz. házastelkük Berman Ignác felperes javára, 110 ft. s járulékaik erejéig bírói árverésen eladatni rendeltetvén, e végett első határnapul f. évi ápril 25-ik napja, második határnapul pedig május 29-ik napja, mindenkör d. u. 3 órakor a helyszíre kitézetnek.
Az árverési feltételek az e város tkönyvi irodában hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Szatmárváros tszéke mint tkvi hatóság 1865. február 4-én tartott üléséből. 3-3

9/1865 P.
Arverési hirdetmény.
Néhai Szilágyi Demeter F.-homoródi volt lakos hagyatékához tartozó F.-Homoród községi 20 sz. tjkben foglalt volt urbéri birtok, mely belsőtelki lakházból, szeker-szin, kettős ól, kamara, s mint egy 20 cat. hold 1000 négyszög öl szántó és kaszálló földekből állanak, s összesen 400 fra becsültettek, Szatmármegye árva törvényszékének f. évi január 9-én 215/1864 A. sz. a. kelt végzésével árverés útján eladatni rendeltetvén, árverési határidőül f. évi ápril 22-ik, és szükség esetében május 22-ik napjának d. e. 9 órája a helyszíre F.-Homoródra kitézetik, melyre a venni szándékozók 10% bánat pénzzel el látva oly kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az árverési feltételek a végrehajtással megbízott alól írt szolgabírnál bármikor megtekinthetők.
Erdőd márt. 20. 1865.
Novák Károly, szbíró. 2-3

102/1865 sz.
Arverési hirdetmény.
Szatmármegye telekkönyvi törvényszéke részéről ezennel közhírré tétetik, mikép a végrehajtási árverés Gindele József felperes részére, ennek 420 ftnyi követelése, s a törvényes járulékok erejéig Geng Mihály és Kínál Magdolna örökösei alperesek ellen, a Nagykároly községi 36. sz. tjkönyvben A. I. és 4. alatt Geng Mihály és Kínál Magdolna nevére bejegyzett birtokokra, melyek belsőtelken épült egy téglából és vályogból lévő 3 szobát, két konyhát, és egyebet magában foglaló lakház, egy másik alház, valamint 2 holdnyi legelő, 4 holdnyi szántó és 3 kapásnyi szőlőföldből állanak, s összesen 2310 fra becsültettek, elrendeltetvén: árverési határidőül az 1865. évi ápril hó 19-ik, és szükség esetében 1865. évi május hó 19-ik napjának d. e. 9 órája a helyszíre tüzeltet ki; melyre a venni szándékozók oly kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az árverési feltételeket alólírt törvényszéknél, és a végrehajtással megbízott Nagy Elek főszolgabírnál bármikor megtekinthetők, s hogy a kérdéses birtok a mennyiben az első árverés alkalmával becsértéken vagy azon felül el nem adhatnák, a második árverésen a legtöbbet ígérőre azon alul is le fog ütteni.
Szatmármegye telekkönyvi törvényszékének 1865. évi mártius hó 2-ik napján Szatmárt tartott üléséből. 2-3
Zombory Zsigmond, t. h. kiadó.

Hirdetmény.
Melyszerint közhírré tétetik, hogy Luby János nagyari birtokos felperes részére Gacsályi Ferencz Nagy-Ar község főbírájától, mint az összes nagyari lakosságot képviselő alperestől s egyszersmind Nagy-Ar község összes alperes lakosságtól 800 melyek egy 2/3 részes kiirtartozmányos s o. é. ft. és ismét 494 o. é. ft. és járú-cserépfedélű lakház s mellék épületekkel léka erejéig lefoglalt 36 db. lónak, 3 db. ellátva, urbéres belső telekből állanak, s szeriesnek, továbbá 31 db. szarvasmarhá-összesen 3500 fra becsültettek, elren-nak, melyek állanak örökből, tehenekből deltetvén: árverési határidőül az 1865. évi

öröktinókból és egy éves borjúkból, eladására f. évi ápril hó 10 napjának d. e. 10 órája F.-Gyarmatra az akkoron tartandó nagyvásárra tüzeltet ki, hová a venni szándékozók készpénz fizetés mellett meghivatnak.
Kelt K.-Náményban márt. 11. 1865.
Szücs Albert, esküdt, mint végrehajtó bír. 2-2

Eladó zongora.
A piacon 26. sz. háznál egy új szerkezetű minél kevésbé használt Zongora eladó.
Értekezhetni e felől ott J. senszky Lajossal. 2-3

847/1864 tk.
Hirdetmény.
Liptai József marasztalt alperesnek neje-vel Joó Károlinával közösen birt és szatmári városi 1102 sz. tjkben foglalt következő birtokai u. m.
1575 számú háza 1200 ft becsérték, 7600 hrsza. birtok 400 ft. ..
7602 hrsza. .. 400 ft. ..
7995 hrsza. .. 500 ft. ..
8685 hrsza. .. 600 ft. ..
Hartman István nyertes felperes javára, 129 ft. 62 kr. s járulékaik erejéig bíróltag elárvereltetni rendeltetvén, árverési határnapokul kitézetek: a házra nézve első határnapul f. évi május hó 29-ik napja, másodikul július 10-ik napja, mindenkör d. u. 3 órakor a helyszíre. A többi birtokra nézve első határnapul f. évi május hó 30-ik napja, másodikul július 11-dik napja mindég d. u. 3 órára a tkönyvi irodában. Mi is oly kijelentéssel tétetik köz-bírré, hogy az elárverelendő birtokok első ízben becsáron felül, másodikban azon alól is elfognak adatni.
Az árverési feltételek a tkönyvi irodában, hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Szatmárváros tszéke mint tkönyvi hatóság 1865. febr. 4-én tartott üléséből. 2-3

822/1864 tk.
Hirdetmény.
Szabó Pál marasztalt alperesnek e városi 869. sz. a. alatt fekvő házastelke 500 ft. becsértékben, valamint a Halványhátón 11344 hrsza. lanká földje 200 ft. becsértékben, Dávid Herskó nyertes felperes javára, 156 ft. s járulékaik erejéig, a telekkönyvi irodában megtekinthető árverési feltételek mellett eladatni rendeltetvén, e végett határnapul tüzeltetnek:
a) A házra nézve első ízben f. é. május 22-ik napja, másodikban június hó 25-ik napja.
b) A lankára nézve első ízben f. évi május 25. másodikban f. évi június hó 24-ik napja, mindenkör d. u. 3 órakor és a helyszíre, meg pedig oly kijelentéssel, miszerint az elárverelendő birtokok első ízben a becsáron felül, másodikban azon alól is elfognak adatni.
Szatmárváros tszéke mint tkönyvi hatóság 1865. márt. 11. tartott üléséből. 2-3

5062/1865 sz.
Arverési hirdetmény.
Szatmármegye telekkönyvi törvényszéke részéről ezennel közhírré tétetik, mikép a végrehajtási árverés a megyei ár-va-pénztár felperes részére, ennek 168 ftnyi követelése, s a törvényes járulékok erejéig Kinczel Mihály s neje Morent Terézia alperes ellen, ezeknek a Nagykároly községi 177 sz. tjkönyvben A. I. alatt Kinczel képviselő alperestől s egyszersmind Nagy-Ar község összes alperes lakosságtól 800 melyek egy 2/3 részes kiirtartozmányos s o. é. ft. és ismét 494 o. é. ft. és járú-cserépfedélű lakház s mellék épületekkel léka erejéig lefoglalt 36 db. lónak, 3 db. ellátva, urbéres belső telekből állanak, s szeriesnek, továbbá 31 db. szarvasmarhá-összesen 3500 fra becsültettek, elren-nak, melyek állanak örökből, tehenekből deltetvén: árverési határidőül az 1865. évi

ápril hó 23-ik, és szükség esetén 1865. évi május hó 30-ik napjának d. e. 9 órája a helyszíre tüzeltet ki; melyre venni szándékozók oly kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az árverési feltételeket alólírt törvényszéknél, és a végrehajtással megbízott Nagy Elek főszolgabírnál bármikor megtekinthetők, s hogy a kérdéses birtok, a mennyiben az első árverés alkalmával becsértéken vagy azon felül el nem adhatnák, a második árverésen a legtöbbet ígérőre azon alul is le fog ütteni.
Szatmármegye telekkönyvi törvényszékének 1865. évi február hó 23-ik napján Szatmárt tartott üléséből.
Zombori Zsigmond, tkiadó. 5-3

Hirdetmény.
Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy nálam bár mely órában s bár hova is elő fogat rendelhetők.
Fridman Simon,
a fürdőház haszonbérleje.

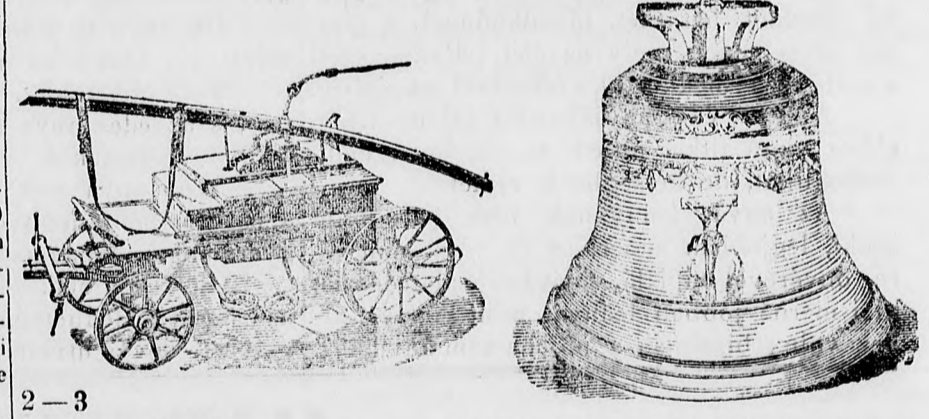
Hirdetmény.
A domahida belső Regálék, halászat, kenderdézma sat, az eddigi bérért 4 évre szabadkézbe is bár melyik napon, s ha ez nem sikerülne, f. év ápril 10-ik napja d. e. órák árverés útján fognak a folyó évi Szent-György naptól kezdődő több évek-re is kiadatnak.
Domahidy Pál, felügyelő.

NASCH és WEISS,
bizományi, szállítványi és termény-üzlete
Nagy-Károlyban,
ajánlja magát a t. cz. közönség s különösen a birtokos és kereskedő urak figyelmébe, teherszállításra a bel és külföld minden irányában.
Megvásárolnak mindennemű terményeket a legillendőbb áron, s bérmentett levelekre e tekintetben legkészségesebben nyujtanak minden lehető felvilágosítást.
Náluk folytonosan kaphatók a közkedvességű

Vidats féle gazdasági eszközök,

ugymint: **ekék, rosták, s általában minden ösmertebb s használatban lévő gépek,** melyek a gyúrali összeköttetés folytán, a pesti árak szerint — csupán a szállítási költségek hozzá adásával — számíttanak.
Ugyanottan vagyon a soproni és bécsi kir. szab.

TÜZOLTÓ KÉSZLETEK és HARANG GYÁR
országos fő ügynöksége.

Mely gyárból tűzoltó gépek különféle alak és szerkezettel és va-álványos szivattyúk szivárványozott csövekkel, ugy különösen a legfinomabb ércvegyületből készült, zenészeti összhangzással bíró harangok ajánlhatók, melyekre nézve a gyár jó-ság és tartósság tekintetében 5 évi kezességet vállal, s kész azonkívül ilyeneket egy és két éves részlet fizetésekre is kiszolgáltatni.
Ajánlja továbbá

BESCHORNER A. M. és TARSÁ
bécsi es. k. kiz. szabad. első érc-koporsó gyáruknak náluklévő rak-tárát, mely ezikk alakjuk, esinosságuk s olcsóságuknál fogva, a fából készült koporsókat mindenestre felülhaladják.

Végre készek a fentirttak minden bár mi ezikk s bár mi bel és külföldi gyártmányok beszerzése, vagy eladására vállalkozni. Midőn ezen sokoldalú üzletet a t. közönség becses figyelmébe és pártfogásába ajánlanák, előre biztosítanak minden t. cz. vevőt vagy megrendelőt, a legpontosabb, jutányos és készséges szolgálattól.